

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ
МӘДЕНИЕТ КОМИТЕТІ
ТЕМІРБЕК ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ
Түсу емтиханының бағдарламасы

Ф 017-2.84-2022

31.10.2022ж.

Бет 1-8

«БЕКІТІЛДІ»
ҚР МСМ ММ
«Темірбек Жүргенов атындағы
Қазақ ұлттық өнер академиясы» РММ
Ғылыми Кеңесінің шешімімен
«27» 04. 2023ж. №11 хаттама

**7M02197 - «ХОРЕОГРАФИЯ»
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША МАГИСТРАТУРАҒА
ТҮСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы - 2023

1. ӘЗІРЛЕНДІ

Ким Л.В.- «Хореография педагогикасы» кафедрасының профессоры
Молдахметова А.Т. - PhD, аға оқытушы «Балетмейстерлік өнер»
кафедрасының меңгерушісі

2 ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Хореография педагогикасы» кафедрасының отырысы
«13» сәуір 2023 ж. Хаттама № 9

3 КЕЛІСІЛДІ

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор Қ.З. Халықов

ЖОО кейінгі білім берудің ғылыми-зерттеу
орталығының басшысы А.А.Кульшанова

ЖОО кейінгі білім беру бөлімінің басшысы Ж.А. Тлеулинова

Магистратураның арнайы пәні бойынша түсу емтиханының бағдарламасы жоғары білімнің (бакалавриат) алдыңғы сатысының бағдарламасы көлемінде қалыптастырылған.

7M02197 - «Хореография» білім беру бағдарламасы бойынша мамандарды даярлау деңгейіне қойылатын негізгі талаптар:

I. Талапкерлер мына жағдайларды ескеруі қажет:

- қоғам дамуының жалпы тарихи процестері туралы;
- әлеуметтік және гуманитарлық ғылымдар саласындағы негіздерді;
- мәдениет және өнер саласындағы мәселелер мен процестер туралы;
- коммуникативті байланыстардың этикалық және құқықтық нормалары және оларды кәсіби қызметті жүзеге асыруда қолдану әдістері туралы.

білуі керек:

- шығармашылық үдерістің заңдылықтарын;
- кәсіби салада шығармашылық, ұйымдастырушылық, әдістемелік қызметтің ғылыми-практикалық негіздерін;
- әлемдік көркем мәдениетті;
- экономикалық кеңістіктің проблемалары және саланы дамытудағы өзекті мәселелерді шешу және қоғамның қажеттіліктеріне негізделген кәсіптік оқыту мәселесін;
- қазіргі заманғы хореографиялық өнердің даму тенденцияларын;

іскерлігі болуы керек:

- таңдап алынған қызмет саласының белгілі бір деңгейін белгілеу және шешуге;
- зерттеу қызметінде – эксперимент жүргізу.

дағдысы болу керек:

- кәсіби дағдыда орындау шеберлігі;
- шығармашылық топтарды ұйымдастыру және басқару және олардың жұмысын ғылыми негізде ұйымдастыру;
- өз қызметінде кәсіби лексиканы, терминологияны сауатты пайдалану дағдысын меңгереді.

білікті болуы керек :

- өзінің кәсіптік қызметінің саласында;
- хореографиялық өнердің бағыттары мен үрдістеріне бағдарланған;
- қоғамның этикалық және құқықтық нормаларында;
- мемлекеттің қоғамдық-саяси өмірінде.

Магистратура мамандықтары бойынша қабылдау емтихандары туралы ережеге сәйкес ауызша жүргізіледі.

II. Пәннің атауы және олардың негізгі бөлімдері

1. Қазақ және шетел хореографиясының тарихы

Пәннің мазмұны

1. Қазақстандағы хореографиялық өнердің дамуы. Қазақ балет театрының бастаулары (Л.А.Сарынова, С.А.Кузембаева);
2. Орта ғасырдағы би мәдениетінің эстетикасы;
3. Шара Жиенқұлованың шығармашылық мұрасын талдау. Орындаушылық, педагогикалық, зерттеу қызметі;
4. Балет театрындағы романтизм дәуірі. «Сильфида», «Жизель», «Корсар», «Эсмеральда» балет қойылымының құрылымы, образдар жүйесі, мәнерлеу құралдары, хореографиялық формалар;
5. Қазіргі кезеңдегі Қазақстанның балет театры;
6. Қазақстанда кәсіби хореографиялық білімнің қалыптасуы және дамуы;
7. Б XX ғасырдағы Қазақстан балет театры дамуының негізгі бағыттары (Л.А. Сарынова, С.А. Кузембаева);
8. Қазіргі заман балет театры дамуының стилистикалық ерекшеліктері (1945-XX ғасырдың соңына дейін);
9. Тұңғыш қазақ кәсіби балет шебері Д.Т.Абировтың шығармашылық және педагогикалық қызметі;
10. Классикалық мұра және оның болашақ мұғалімдер мен хореографтар тәрбиесіндегі рөлі;
11. Балет өнерінің пайда болу және даму тарихы (Дж.Дж. Новерре, К.Блазис, А Бурнонвиль, А. Глушковский, М. Фокин);
12. Балет сахнасындағы қазақ композиторларының шығармалары;
13. Сабақтастық мәнмәтінінде хореографиялық мұраны сақтау;
14. Отандық би өнеріндегі ұлттық хореографияны дамытудың негізгі бағыттары;
15. П.Чайковскийдің балет музыкасының әлемдік хореографиялық өнерді дамытудағы рөлі;
16. XX ғасырдың екінші жартысындағы қазақ балет театры;
17. Балеттегі әлем әдебиетінің бейнелері;
18. Г.С. Уланованың шығармашылық қызметі және оның қазақ балет өнерінің дамуындағы рөлі;
19. Б.Г.Аюхановтың Қазақстан балет мәдениетіндегі шығармашылығының көркемдік ерекшелігі;
20. XIX-XX ғасырлар тоғысындағы балет театры. М. Фокин мен А. Горскийдің реформаларының Батыс Еуропа мен орыс хореографиялық өнерінің дамуына деген әсерін талдау

Хореографиялық пәндердің негіздері

Пәннің мазмұны

1. Жаттығудың бірінші кезеңінде денені, аяқтарды, қолдарды, бастарды қоюдың маңызы;
2. Классикалық би сабағының құрылымы;
3. «Апломб» ұғымы және оның классикалық би сабақтарындағы рөлі;

4. Хореография-театр өнерінің дербес түрі;
5. Классикалық би би өнерін оқытудың теориялық және практикалық негізі ретінде;
6. Болашақ балет әртістерін дайындауда рухани-адамгершілік тәрбиесінің рөлі;
7. Хореографиядағы сөйлеу құралдарының алуан түрлілігі;
8. Хореографиядағы музыкалық стильдердің көрінісі;
9. Хореографиядағы тұрақтылық пен үйлестірудің маңызы;
10. Ерік, көңіл, есте сақтау балет бишісін тәрбиелеудің маңызды компоненттері ретінде;
11. П. Чайковскийдің балет музыкасының хореографиялық өнерді дамытудағы рөлі;
12. Оқушылардың бойында көркемдік пен даралықты қалыптастыру;
13. Байланыстырушы қимыл қозғалыстардың рөлі;
14. Ұлттық хореографияның пайда болуынан қазіргі уақытқа дейінгі даму тенденциялары;
15. Балет спектакліндегі өнер синтезі;
16. Халық биі балетмейстер шығармашылығының негізі;
17. Музыка сипатына байланысты орындаушылық шеберліктің стильдік ерекшеліктерін меңгеру;
18. Халықтық-сахналық бидің оқу мысалдарын құрастырудың композициялық әдістері;
19. Жаттығу комбинацияларын құрған кезде физикалық жүктемелерді біркелкі таратудың әдістемелік принциптері;
20. Төменгі сыныптарда хореографиялық өнерді оқыту процесінде үйлестіруді дамыту.

Хореографиялық пәндердің оқытудың теориясы мен әдістемесі/ Би өнерінің шығармашылығы

Пәннің мазмұны

1. Хореографиялық өнердің түрлері мен жанрлары.
2. Қазақ ұлттық хореографиясының негізін қалаушылар;
3. Мәдениет, салт-дәстүрлер және олардың ұлттық хореографияның қалыптасуына деген әсері;
4. Уақыт сабақтастығы контекстінде ұлттық балет спектакльдері режиссурасын дамыту жолдары;
5. Би сабағында музыкалық-би мәнерлілігін тәрбиелеу;
6. Шығармашылық даралықты анықтау және дамыту;
7. Біздің заманымыздың хореографтары мен хореографтарының шығармашылығындағы дәстүр сабақтастығы тұрғысынан хореографиялық мұраны сақтау
8. Балет спектакльдерінде ұлттық билерді қолданудың дивертисменттік принципі;

9. Балетмейстер М.Тілеубаевтың шығармаларындағы хореографиялық мұраны талдау;
10. Хореографиялық пән ретінде "тән биді" дамыту;
11. Қазақ биінде қол мен дене пластикасының мәнерлілігін қалыптастыру;
12. Балетмейстер З.М. Райбаевтың қойылымдағы қазақ биінің хореографиялық мұрасын талдау;
13. Балет сахнасындағы академиялық би үлгілері
14. Мінезді би ұлттық би фольклорының сахналық интерпретациясы ретінде, халық би ансамбльдерінің репертуары мысалында.
15. Болашақ балет әртісін тәрбиелеудегі орындау стилінің, мінезінің, мәнерінің, мәдениетінің маңызы;
16. Болашақ балет әртістерінің орындаушылық шеберлігін дамытудағы сахналық практиканың рөлі;
17. Мәдениет, салт-дәстүрлер және олардың ұлттық хореографияның қалыптасуына деген әсері;
18. Халық-сахналық бидің бағдарламасы бойынша этюдтер композицияларын қою әдістері бойынша талдау;
19. Хореография өнерін оқыту үдерісіндегі инновациялық технологиялар;
20. Ұлттық балетмейстер мектебін қалыптастыру

III. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Красовская В. Западноевропейский балетный театр: От истоков до середины XVIII века. – С-Петербург., М., Краснодар: Планета музыки, Лань: 2008;
2. Красовская В. Западноевропейский балетный театр: От истоков до середины XVIII века. – С-Петербург., М., Краснодар: Планета музыки, Лань: 2008;
3. Красовская В. Западноевропейский балетный театр: От истоков до середины XVIII века – Л.: Искусство.1979;
4. Мокульский С. История западноевропейского театра.Т.1.- М.:ГИХЛ.1936;
5. Новерр Ж.Ж. Письма о танце. М.-Л.: Искусство. 1965;
6. «Музыкальная энциклопедия». – М.: Советская энциклопедия. 1973-1981;
7. Все о балете. Составитель Е.Я.Суриц. – М.- Л.: Музыка 1966;
8. 100 балетных либретто. – М.-Л.: Музыка,1966: Изд.2-е –Л. 1971;
9. Авдеев А.Д. Происхождение театра. – М.: Искусство. 1959;
10. Васильева-Рождественская М. Историко-бытовой танец. – М.: Искусство.1963;
11. Друскин М. Очерки по истории танцевальной музыки. –Л.: Ленинградская;
12. Друскин М. История зарубежной музыки. – М.: Музыка. 1976;
13. Катанова С. Музыка в балете. – Л.: Госмузиздат. 1961;
14. Худяков С.Н. Всеобщая история танца. – М.: ЭКСМО, 2009;

15. История хореографии Казахстана/ Авт. Т.А. Кишкашбаев, А.Б. Шанкибаева, Л.А. Мамбетова, Г.Т. Жумасеитова, Ф.Б. Мусина.- Алматы: ИздатМаркет, 2005;
16. Сарынова Л.П. Балетное искусство Казахстана. – Алма-Ата, 1976;
17. Жумасеитова Г.Т. Страницы казахского балета, Астана, 2001;
18. Аюханов Б.Г. Биография чувств.- Алматы: Сорос-Казахстан, 2001;
19. Базарова Н., Мей В. «Азбука классического танца» первые три года обучения, - Л, М; искусство, 1983;
20. Базарова Н. «Классический танец», -Л; искусство, 1984;
21. Ваганова А.Я. «Основы классического танца» -Л; Искусство, 1980;
22. Тарасов Н.И. «Классический танец». Школа мужского исполнительство, – М; искусство, 198;
23. Костровицкая В., Писарев А., «Школа классического танца», –Л; искусство, 1976;
24. Мессерер А.М. «Уроки классического танца», -М; искусство 1967;
25. Балет. Энциклопедия. – М., 1981 г.;
26. Алишева А.Т. «Композиция народно-сценического танца». — Алматы 2011г.
27. Ким Л.В. «Танцы народов мира». — Алматы 2015г.
28. Костровицкая В.С. – Писарев А.А. «Школа классического танца» Л., Искусство 1968 г.;
29. «Народно-сценический танец» К.Зацепина, А.Климов, Н.Толстая, Е.Фарманянс Искусство 1976 г.;
30. «Основы характерного танца» А. Бочаров, А. Лопухов, А. Ширяев М-Л Искусство 1939 г.;
31. «Народный танец» Т.Ткаченко Искусство 1975г. (страны Западной Европы);
32. «Народный танец» Т.Ткаченко Искусство 1967 г. (танцы Ближнего зарубежья);
33. «Четыре экзерсиса» Н. Стуколкина ВТО Москва 1972 г.;
34. «Основы русского танца» А.Климов Искусство 1981 г.;
35. Обычаи и обряды казахов в прошлом и в настоящем». —Алматы «Ғылым» 2001 г.;
36. Д. Т. Абиров, А. Исмаилов «Казахские народные танцы» Алматы 1976 г.;
37. О. Всеволодская –Голушкевич «Пять казахских танцев» Алматы 1998 г.;
38. Ш. Жиенкулова «Казахские танцы» Алматы 1955 г.;
39. О. Всеволодская –Голушкевич «Школа казахского танца» Алматы «Өнер» 1994 г.;
40. Ш Жиенкулова «Сымбат» Алматы Өнер 1987 г.;
41. Изим Т.О., Кульбекова А.К. «Теория и методика преподавания казахского танца».— Астана 2012г.
42. Исалиев А.Т. «Теория и методика преподавания европейских танцев».— Алматы 2015г.
43. Тойған Ізім «Уақыт және би өнері» Алматы 2008 ж.;

44. Тати А.А., Программные требования по дисциплине «Теория и методика преподавания казахского танца» в высших учебных заведениях для специальности «050409- Хореография», Алматы 2009 г.;
44. Николаева Л.А. «История балетной педагогики Казахстана». — Алматы 2017г.
45. Г.Орумбаева; А.Калелова «Казахский танец» методика его преподавания», Алматы, 1995 г.